

**YASUO KUWAHARA
GORDON T. ALLRED**

KAMIKAZE

Povestea unui pilot japonez din Escadrilele Sinucigașe

Traducere din limba engleză de Lidia Grădinaru
Prefață de Andrei Sora

CORINT
ISTORIE

GORDON T. ALLRED este de mai bine de patru decenii profesor de engleză la Weber State University în Ogden, Utah. Are un doctorat în scriere creatoare și literatură modernă și a publicat 20 de cărți, atât ficțiune cât și non-ficțiune, alături de numeroase povestiri și articole. A primit mai multe distincții pentru activitatea sa profesorală și pentru scrierile sale, printre care și Master Teacher Award, Utah Author of the Year și Utah Fine Arts Creative Writing Award pentru romanul său *Starfire*. Recent a făcut parte din consiliul de conducere al Hemingway Foundation.

YASUO KUWAHARA avea doar 15 ani în 1944 când a câștigat locul întâi la concursul național de planorism al liceelor japoneze. Drept urmare, a fost obligat să intre în serviciul militar pentru a se pregăti ca pilot pe avioanele de vânătoare. După terminarea războiului, a lucrat pentru Guvernul SUA, iar mai târziu a înființat o firmă de succes în domeniul fotografic. A murit pe neașteptate în 1980.

Redactare: Vlad Mihăilă, Mirella Acsente

Tehnoredactare computerizată: Olimpia Bolozan

Design copertă: Cristina Gvinda

Ilustrație copertă: Un pilot kamikaze japonez lansându-se asupra unui portavion american (1942. A. Beltrame. *La Domenica del Corriere*.)

YASUO KUWAHARA și GORDON T. ALLRED

Kamikaze – A Japanese Pilot's Own Spectacular Story Of The Infamous Suicide Squadrons

Copyright © 2007 Gordon T. Allred

Permission for this edition was arranged through American Legacy Media, Clearfield, Utah, USA.

All rights reserved.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin
GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN 978-606-8623-51-1

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KUWAHARA, YASUO

Kamikaze: povestea unui pilot japonez din Escadrilele Sinucigașe/

Yasuo Kuwahara, Gordon T. Allred; trad.: Lidia Grădinaru; pref.: Andrei Sora. - București: Corint Books, 2014

ISBN 978-606-8623-51-1

I. Allred, Gordon T.

II. Grădinaru, Lidia (trad.)

III. Sora, Andrei (pref.)

82-31=135.1

94(520)(0:82-31)

394.86(520)(0:82-31)

Prefață

Cartea *Kamikaze. Povestea unui pilot japonez din Escadrilele Sinucigașe* este rezultatul întâlnirii dintre un fost combatant japonez și un tânăr scriitor american, amândoi lucrând, la mijlocul anilor 1950, în aceeași bază militară americană din Japonia. Fragmente ale interviurilor acordate lui Gordon T. Allred de către Yasuo Kuwahara au fost publicate în 1957 într-o revistă din Statele Unite ale Americii. Ecourile pozitive ale acestui articol au dus la publicarea, un an mai târziu, a primei ediții a acestei cărți. Rezultatul dialogului dintre Yasuo Kuwahara și Gordon T. Allred este o poveste spectaculoasă care dezvăluie cititorilor destinul unor tineri aviatori japonezi, printre aceștia și adolescenți, antrenați să facă parte din *escadrilele morții*, o tentativă disperată a Japoniei din ultimul an de desfășurare a celui de Al Doilea Război Mondial, menită să provoace pierderi cât mai mari armatei americane. Dacă Yasuo Kuwahara reușește să transmită autenticitate și să analizeze ce înseamnă această formă de sacrificiu, dar și să ne facă să înțelegem ce simțea un tânăr condamnat la moarte sau care își vedea camarazii executând ordinul de a se sinucide ca piloți *kamikaze*, americanului Gordon T. Allred îi datorăm transpunerea literară a interviurilor. Varianta în limba română propusă de Editura Corint este

traducerea ultimei ediții în limba engleză, publicată în 2007, revizuită și însoțită de o *introducere* a lui Gordon T. Allred.

La momentul apariției primei ediții, occidentalii nu reușeau încă să înțeleagă *încăpățânarea* japonezilor de a mai lupta în decursul anului 1945 într-un război pierdut. Cartea își datorează succesul mai ales capacității autorilor de a transpune cititorul în societatea japoneză implicată în Al Doilea Război Mondial și de a oferi explicații asupra fenomenului *kamikaze*. Cei doi autori ne ușurează înțelegerea civilizației și culturii japoneze. Astfel, încă din primele capitole, cititorul este familiarizat cu trăsăturile principale ale Japoniei din acea perioadă. Sunt descrise și explicate relațiile de familie, tatăl fiind stăpânul absolut al acesteia, modul în care se manifestă loialitatea și supunerea necondiționată față de Împărat și guvernul său, dar și importanța curajului și onoarei în viața unui japonez. Ne sunt prezentate atât semnificația vieții și a morții în Shintoism și în Budism, cât și starea de spirit a populației civile și a militarilor în perioada 1943–1945. Personajul Yasuo Kuwahara observă că, pe lângă ororile pe care le-a provocat, războiul a condus la limitarea diferențierilor dintre categoriile sociale. De asemenea, autorii dezvăluie și imaginea celuilalt, a inamicului, anume cum erau percepuți americanii de către populația civilă și de către militarii japonezi.

Yasuo Kuwahara ne prezintă propria transformare de la adolescent la soldatul pentru care onoarea, curajul și supunerea față de superior sunt înaintea propriei sale vieți. Paginile în care este prezentată instrucția la care sunt supuși recruții japonezi și viața de cazarmă sunt foarte intense atât pentru eroul nostru, cât și pentru cititori și ne arată drumul dificil pe care îl parcurg unii tineri sau chiar adolescenți pentru a deveni bărbați, dar mai ales viitori *samurai*. În cadrul acestei instrucții,

pedepsele corporale și alte tratamente inumane sunt frecvente, Yasuo Kuwahara conștientizând că a fost supus unui proces de spălare a creierului, în care pedeapsa este o *parte integrantă din educație* și în care trebuie să învețe că *toate ordinele sunt date pentru că sunt corecte*. Cartea ne arată, de asemenea, ce înseamnă un regim totalitar și modul în care se derulează procesul de spălare a creierului nu doar în cazul unor tineri recuți, ci chiar al întregii societăți. De altfel, Y. Kuwahara și G.T. Allred surprind foarte bine și importanța aparatului propagandistic japonez din timpul celui de Al Doilea Război Mondial. Povestea vieții personajului principal este însoțită de explicații cuprinzătoare privind atât datorii soldatului japonez, cât mai ales despre fenomenul *kamikaze*. Totuși, cu toate că educația militară, civilă și chiar familia cereau respectarea *spiritului samurailor (Yamato damashii)*, mărturisirile lui Yasuo Kuwahara ne arată că și soldatul japonez avea pentru ce să trăiască: prieteni, rude, o soție sau o iubită, copii.

Kuwahara și Allred descriu cu precizie și cu claritate fenomenul apariției *Tokkōtai* — piloți sinucigași ai Japoniei —, cum și de către cine a fost inițiat un asemenea plan, originea numelui sub care devin cunoscuți aceștia (*kamikaze* — *furtună divină*) și amploarea pagubelor provocate celor două armate. Cartea de față oferă răspunsuri, sau cel puțin o altă perspectivă, față de percepția publică din anii 1950 la întrebări ca: de ce soldații japonezi luptau până la moarte, ce însemna să primești ordinul de a deveni *kamikaze*, cine erau cei din spatele numelui de *kamikaze*, dar și modul în care erau percepuți acești piloți în societate și ce spera Japonia prin sacrificiul lor. Autorii reușesc să demonteze o idee frecventă în epocă, aceea a fanatismului tuturor piloților *kamikaze*. Remarcabil este și episodul în care un pilot japonez își atacă

propria bază, devenind kamikaze împotriva armatei sale, tocmai pentru a limita ca alți colegi aviatori să-și piardă viața. Acești piloți nu au fost simpli roboți, cu siguranță conștientizau moartea iminentă.

Suicidul ocupă un loc central în această carte și, pe lângă tradiție, devine o altă cheie de lectură pentru a înțelege de ce au apărut *escadrilele sinucigașe*. Yasuo Kuwahara accentuează faptul că numeroși recruți japonezi s-au sinucis în timpul instrucției militare sau chiar după, personajul principal având la rândul său gânduri suicidare. De altfel, în cultura japoneză sucidul are un alt sens și înțeles față de ceea ce se întâmplă în spațiul european și american. Ceea ce îl face pe Kuwahara să nu aleagă calea ușoară — suicidul — este faptul că nu-și putea dezonora tatăl, familia și numele său. Descrierea momentelor în care s-a gândit să se sinucidă, ca și alte fragmente ale cărții, conțin semnificații și simboluri importante atât pentru eroul nostru, cât și pentru japonezi. Astfel, în momentul în care caută un mod cât mai eficient de a se sinucide, o libelulă îi apare pe pervazul celulei în care este închis. Aparatul pe care a învățat să piloteze se numește *Akatombo (Libelula roșie)*, iar libelula, insecta, nu este doar rapidă, capabilă de acrobații aeriene, un prădător eficient, ci și o emblemă națională a Japoniei, și, în această cultură, un simbol al curajului, forței și bucuriei.

În cele aproape șase decenii care s-au scurs de la prima publicare, au existat discuții privind gradul de participare a lui Yasuo Kuwahara în acțiunile descrise în carte. Chiar dacă este posibil ca la unele dintre întâmplările descrise, eroul nostru să nu fi participat, iar textul este rezultatul muncii a două persoane, cartea are totuși un puternic caracter autobiografic. Reale sau fictive, cea mai mare parte a personajelor din carte

sunt bine construite. Anumite aprecieri sunt puțin forțate, ca de exemplu aceea conform căreia prizonierii de război americani *nu o duceau în mare mai rău decât* recruții japonezi în timpul instrucției militare. Totuși, această idee, cât și altele, au rolul de a sensibiliza în special cititorul american, care la rândul său fusese poate o victimă a războiului și/sau dușman pe câmpul de luptă al soldaților japonezi. Pe de altă parte, există o descriere dramatică a atacului cu bombă atomică de la Hiroshima și a consecințelor sale imediate, ceea ce ne arată amploarea unui holocaust nuclear și a dezastrului umanitar și ecologic pe care o astfel de armă le poate provoca.

În ciuda titlului, *Kamikaze* este atât o pledoarie pentru viață, împotriva războiului și a regimurilor totalitare, ieri și astăzi, cât și în favoarea unei concilierii între vechii combatanți, cei doi autori fiind un exemplu reușit al acesteia.

Lector univ. dr. ANDREI FLORIN SORA

O explicație necesară

Răbdător și timid, de felul său rezervat și politicos, Yasuo Kuwahara avea doar douăzeci și șase de ani, eu fiind cu un an mai tânăr, când ne-am cunoscut la Camp Kobe, unde staționam cu armata Statelor Unite. Era vara anului 1955. Ne aflam între cele două mari orașe Kobe și Osaka, la trei ani de la Ocupație¹, și Kuwahara era unul dintre numeroșii japonezi angajați la acea bază. Dacă n-ar fi fost ochii lui, ochi care ardeau mocnit în adâncul lor, ca și cum ar fi văzut multă suferință și violență, aș fi zis că e și mai tânăr. Erau ochii unui om care se antrenase, după cum susținea el, să devină kamikaze, însă un capriciu al sortii îl salvase spre sfârșitul războiului.

După prima întâlnire în care Kuwahara mi-a povestit uimitoarele lui experiențe, ne-am întâlnit zilnic câte o oră, până la plecarea mea zece luni mai târziu. Scopul nostru era să colaborăm în vederea scrierii unei cărți despre fenomenul kamikaze. Pe parcursul acelor întâlniri, i-am pus mii de întrebări și am luat o mulțime de notițe, și cu fiecare vizită povestea lui devenea mai uimitoare. Totodată, am legat o prietenie strânsă și

¹ Este vorba despre ocupația Japoniei de către Puterile Aliate în frunte cu SUA, încheiată prin intrarea în vigoare a Tratatului de la San Francisco din 28 aprilie 1952 (nota coordonatorului, n.c.).

niciodată n-am avut vreun motiv să mă îndoiesc de ceva spus de el. Kuwahara a răspuns la toate întrebările, indiferent cât de grele sau tehnice erau, cu mult discernământ și competență, rareori ezitând, și niciodată nu a părut să se contrazică. Mai mult, tot ce relata el corespundea perfect cu tot ce studiam despre acest subiect.

Prin urmare, deveneam tot mai încrezător în veridicitatea povestirii lui pe măsură ce aceasta se derula. Cu toate acestea, când a venit timpul să plec din Japonia și din armată, i-am spus lui Kuwahara că există posibilitatea ca viitorul editor să-i ceară să aducă dovezi ale experiențelor sale prin intermediul altor martori. A fost imediat de acord și apoi am rezumat optsprezece dintre evenimentele principale din povestirea lui, pe care el le-a tradus în japoneză. Printre ele s-au numărat:

1. Obținerea locului întâi la campionatul național liceal de planorism.
2. Încorporarea în Aviația Militară Japoneză la vârsta de doar cincisprezece ani.
3. Perioada brutalei instrucții elementare, organizată după dictonul „Supraviețuiesc doar cei mai în formă”, în timpul căreia nouă recruți din escadrila lui s-au sinucis.
4. Admiterea la școala de piloți de vânătoare.
5. Lupte aeriene feroce.
6. Misiunile de escortare a camarazilor lui kamikaze deasupra Okinawei.
7. Sfidarea morții în întâlnirea cu inamicul american și cu o furtună teribilă.
8. Primirea ordinului de sinucidere.
9. Modul uluitor în care a scăpat de moarte mulțumită celui mai oribil prăpăd care s-a abătut asupra omenirii.

Lista întreagă cu cele optsprezece evenimente-cheie, în engleză și în japoneză, a fost trimisă unui număr de trei persoane cu care Kuwahara afirma că avusese legături strânse în acel an și jumătate petrecut în aviația militară. Una era căpitanul Yoshiro Tsubaki, comandantul bazei Hiro, care se pare că i-ar fi dat lui Kuwahara ordinul de sinucidere. Celelalte erau colegi piloți, Seiji Hiroi și un altul al cărui nume l-am pierdut. La scurt timp după aceea au fost returnate două dintre rezumate, atestând veridicitatea celor relatate și purtând semnăturile lui Tsubaki, respectiv Hiroi. După câteva zile în care am așteptat un răspuns de la cel de-al treilea pilot, Kuwahara m-a întrebat dacă putem să continuăm fără acel răspuns. Am fost de acord, pentru că urma să părăsesc armata în scurt timp și să plec acasă, în Utah. Totuși, trebuie să subliniez că Yasuo Kuwahara știa foarte bine că puteam să le scriu lui Tsubaki și Hiroi la adresele trecute sub semnăturile lor, dacă acest lucru se dovedea a fi necesar ulterior.

După întoarcerea mea în Salt Lake City, în 1956, am publicat o versiune prescurtată a mărturiei lui Kuwahara în *Cavalier*, o revistă națională pentru bărbați, și la scurt timp după aceea am fost contactat de editura Ballantine Books, fiind întrebat dacă am material suficient pentru o carte despre acest subiect. Din fericire aveam, aceasta fiind intenția mea încă de la început. Nici redactorul-șef al revistei, James O'Connell, nici editorul Jan Ballantine nu au considerat necesar să mai ia legătura cu Tsubaki sau Hiroi și, prin urmare, nu am încercat să-i contactez.

Cartea care a rezultat, *Kamikaze*, a fost terminată în anul următor și a ajuns pe rafturi în 1957. Din fericire atât pentru mine, cât și pentru prietenul meu Yasuo, cartea s-a vândut

foarte bine, fiind în cele din urmă tradusă în mai multe limbi și vândută în peste o jumătate de milion de exemplare.

De atunci, cititorii au tot spus: „n-am putut s-o las din mână” sau „am stat treaz toată noaptea s-o citesc”, este „cea mai palpitantă mărturie pe care am întâlnit-o” etc. De-a lungul timpului, această lucrare a fost și încă mai este propusă uneori ca lectură obligatorie la cursurile de literatură din diverse licee și facultăți, atât în Utah, cât și în alte părți ale țării.

Deseori, cititorii au susținut și că din *Kamikaze* „ar ieși un film grozav”. De fapt, de-a lungul anilor am fost contactat pentru acest lucru de opt producători și distribuitori de filme. Din păcate, niciunul nu și-a atins obiectivul, mai ales din cauza dificultăților de filmare și a costurilor de producție. Cu toate acestea, interesul încă există, iar cheltuielile ar trebui să fie semnificativ mai mici acum datorită uimitoarelor progrese din domeniul efectelor speciale.

De bună seamă, războiul piloților kamikaze a fost cel mai ciudat și, în multe privințe, cel mai dramatic purtat vreodată. A fost un război în care mii de tineri au fost transformați de conducătorii lor în bombe umane, un război în care piloții sinucigași care nu-și doreau nimic mai mult decât să moară au provocat Marinei Militare a Statelor Unite cele mai mari pierderi din istorie.

Puțini vor înțelege vreodată sentimentele acelor militari care au făcut legământ cu moartea. Desigur, nenumărați alți militari s-au aruncat în infernul războiului știind că șansele lor de supraviețuire erau mici, iar de-a lungul timpului și-au sacrificat viața pentru alții și pentru cauzele pe care le-au îmbrățișat. Totuși, niciodată înainte sau de atunci n-au existat atâția oameni care să accepte în mod deliberat și unitar să moară pentru țara lor, fără speranța vreunei alternative. Unde, înainte

sau după aceea, atâția și-au planificat atât de detaliat și de minuțios propria anihilare, fiind preocupați de fiecare aspect și de fiecare detaliu, cu săptămâni și chiar luni înainte?

Există, desigur, anumite similarități evidente între războiul japonez cu piloți sinucigași și atacurile frecvente, aproape zilnice în prezent, întreprinse de indivizi și grupuri restrânse de teroriști islamiști. Există și diferențe semnificative care abia pot fi atinse în acest cuvânt-înainte. Voi accentua doar că teroriștii de azi se sinucid pentru a-i nimici pe așa-ziii „necredincioși” — aici fiind incluse și femeii și copiii nevinovați — care nu le împărtășesc despotica și ignoranta concepție despre lume. Luptătorii kamikaze, dimpotrivă, oricât de reprobabile au fost acțiunile lor pentru mulți oameni, au încercat să întoarcă soarta războiului atacând aproape exclusiv marina militară a Americii.

În orice caz, puțini oameni, în afara supraviețuitorilor acelei experiențe, care se duc și ei rapid, vor înțelege vreodată trauma fizică și emoțională cauzată de astfel de pregătiri. Religia a fost, fără îndoială, o forță întăritoare pentru unii, iar șintoismul ca religie națională promitea că cei care mureau vitejește în luptă aveau să fie onorați ca războinici păzitori în lumea spiritelor. Pe de altă parte, budismul (care, oricât de ciudat ar părea pentru mințile occidentale, a fost uneori îmbrățișat concomitent) oferea nirvana drept răsplata supremă. Totuși, pentru mulți, deosebirea dintre nirvana și anihilare era foarte neclară. De bună seamă că asta trebuie să fi fost valabil și pentru piloții kamikaze, pioni ai unui guvern despotice și mulți dintre ei doar niște școlari care plâneau noaptea după îmbrățișările mamei lor.

La câțiva ani după ce a fost publicată cartea noastră, soția lui Kuwahara a murit de leucemie, iar el a plecat din Kobe și s-a

mutat în Innoshima, în apropiere de Hiroshima, cu micul lui fiu. Acolo a moștenit de la unchiul lui o casă frumoasă și o livadă de portocali. În cele din urmă s-a recăsătorit și a mai avut trei copii. Însă, din nefericire, după ce a înființat o firmă de succes în domeniul fotografic, a murit pe neașteptate în 1980.

Tot din păcate, trebuie să spun aici că în 2000, promoterul unui film *Kamikaze*, care se documenta în acest scop în Onomichi, orașul natal al lui Kuwahara, a întâlnit două persoane care au susținut că relatarea lui era o născocire. Amândoi au spus că au fost colegi de liceu cu el și că acesta nu a câștigat niciun campionat național de planorism și nici nu a fost în aviația militară japoneză. După spusele lor, Kuwahara a fost doar unul dintre numeroșii elevi pe care regimul i-a recrutat în bazele militare ale țării ca să sprijine efortul de război.

Prezint aici aceste afirmații cu multă îndoială, căci ele pun sub semnul întrebării integritatea prietenului meu, iar el nu se mai află printre noi ca să se apere. Mai mult, aceste afirmații trebuie să fie comparate cu toate dovezile prezentate mai sus. Trebuie să mai subliniez faptul că individul care a discutat despre povestea lui Kuwahara de-abia îi cunoștea pe presupușii lui colegi de liceu și nu avea cum să le cunoască interesele și nici cum să verifice exactitatea celor relatate.

În sfârșit, trebuie remarcat faptul că experiențele nenumăraților militari de-a lungul istoriei, unele extrem de fascinante și violente, așa cum au fost cu siguranță cele din cel de Al Doilea Război Mondial, nu sunt cunoscute nici de cei mai apropiați prieteni sau membri ai familiilor acestora.

Poate că așa a fost și în cazul lui Kuwahara. Cu toate acestea, prezenta dezvoltare este dictată de etică și sinceritate. În ceea ce mă privește, am scris și am publicat această poveste extraordinară pe deplin convins că este adevărată și încă n-am găsit

discrepanțe în raport cu tot ce am studiat despre războiul dintre America și Japonia, inclusiv rolul unic jucat de piloții kamikaze. Cititorii trebuie să reflecteze singuri asupra veridicității acestei povestiri.

În orice caz, trebuie să precizez că, la fel ca majoritatea biografilor, am folosit la conturarea personajelor implicate, la redarea discuțiilor dintre ele și la descrierea dintr-un punct de vedere senzorial a ceea ce părea că se poate de firesc în situațiile specifice pe care mi le-a relatat prietenul meu Yasuo ceea ce s-ar putea numi „logică creativă”. Acest lucru este valabil mai ales pentru prezenta ediție revăzută, care a necesitat multe eforturi suplimentare și care, sper eu, reflectă o mai mare înțelegere din partea mea și este, sub aspectul calității literare, superioară ediției originale.

În ciuda speculațiilor pe tema autenticității evenimentelor prezentate în cartea *Kamikaze*, cei care au citit-o au spus, aproape invariabil, că este o poveste minunată, plină de dramatism și emoționantă. Cred, alături de aceștia, că ea rezonază remarcabil cu evenimentele din acel conflict armat, că va fi citită în continuare și că într-o bună zi va putea fi privită pe marele ecran. Mulțumită lui Gary Toyn de la American Legacy Media, această ediție revăzută se află în mâinile dumneavoastră. Vă rog să o citiți.

GORDON T. ALLRED

Aprilie 2007

Nota editorului american

Kamikaze, de Yasuo Kuwahara și Gordon T. Allred, a fost publicată pentru prima oară în 1957 de Ballantine Books Inc., făcând parte din colecția lor clasică despre conflagrațiile mondiale, și s-a numărat printre primele lor titluri care s-au bucurat de un mare succes pe piața editorială. Cartea a fost lansată după mai bine de un deceniu de recuperare postbelică de pe urma efectelor economice și emoționale ale celui de-Al Doilea Război Mondial, când americanii au devenit în sfârșit interesați să afle mai multe despre perspectiva foștilor inamici asupra războiului.

După jumătate de secol, *Kamikaze* încă este considerată de către specialiști drept una dintre cele mai bine scrise și mai influente relatări în limba engleză despre renumitele detașamente sinucigașe. Volumul se află în continuare pe „lista lecturilor recomandate” ale cursurilor de literatură, istorie și științe sociale din cadrul facultăților și liceelor din lumea întreagă. Traducerile autorizate ale cărții *Kamikaze* au fost publicate în peste o jumătate de milion de exemplare, incluzând limbile franceză, olandeză și germană, însă datorită punerii în circulație a numeroase traduceri neavizate, este imposibil de stabilit numărul exact de exemplare. Unii au estimat că acesta ar fi de

câteva milioane, punându-se la socoteală și edițiile tipărite „la negru” din străinătate care continuă să apară.

Deoarece diverse părți au fost interesate să facă un lungmetraj inspirat din povestea cărții, coautorul Gordon T. Allred a decis ca volumul să nu mai fie reeditat după apariția ediției din 1982. Între timp, fiind profesor de scriere creativă la Universitatea de Stat Weber, a publicat zece alte cărți, atât de ficțiune, cât și de non-ficțiune, inclusiv titluri premiate precum *Starfire*. Mai mult, Allred a rescris și a extins de curând cartea *Kamikaze*, spre a-i spori efectul puternic asupra cititorului, însă fără a altera faptele istorice. Rezultatul plin de originalitate al acestor eforturi se află acum în mâinile dumneavoastră, iar apariția sa este cum nu se poate mai prielnică, întrucât sărbătorim împlinirea a 50 de ani de când a devenit o operă literară clasică. American Legacy Media își leagă cu mândrie numele de *Kamikaze*, iar odată cu apariția mijloacelor de tipărire digitalizate, suntem în măsură să o „tipărim” și să o facem disponibilă în mod permanent.

Începând cu 1982, revoluția digitală nu a produs schimbări doar la nivelul peisajului editorial, ci și în ceea ce privește documentarea și cercetarea istorică. Atunci când volumul *Kamikaze* a fost publicat pentru prima dată, cercetătorii întâmpinau dificultăți în a consulta multe dintre documentele istorice importante. Guvernul japonez de-abia de curând și-a făcut publice pe internet dosarele militare declassificate, făcându-le accesibile publicului internațional. Acea deschidere a impulsionat între timp un val întreg de cercetări conexe.

Accesul la aceste noi informații, însă, a condus la formularea unor rezerve cu privire la veridicitatea mărturiilor coautorului Yasuo Kuwahara. Diverși cercetători au ridicat semne de întrebare legate de modul în care Kuwahara a fost recrutat,

dacă a fost înrolat în Armată sau în Marină, dacă a făcut parte dintr-o unitate *tokkōtai*¹, amintirile sale legate de tipurile de avioane militare folosite în conflagrație și chiar în ceea ce privește existența unor oameni menționați de-a lungul cărții. În schimb, multe alte detalii au fost la fel de dificil de contestat. Din păcate, Kuwahara a murit în 1980 și nu mai poate să se apere sau să ofere explicațiile cerute. În acest sens, informațiile factuale din relatare pot fi confirmate doar prin intermediul unei colecții incomplete de documente guvernamentale, mărturiilor indirecte și zvonurilor. Deși unele detalii punctuale din carte nu par a fi corelate cu documentele istorice existente în prezent, este important de spus că o variantă condensată a acestei relatări a fost tradusă și publicată pe scară largă în Japonia în 1957. Este interesant de adăugat că la acea dată nimeni nu a contestat cele relatate. Dacă într-adevăr fundamentele povestirii ar fi fost false, o relatare de o asemenea importanță și ironie sublimă ar fi stârnit măcar un interes minim printre istoricii militari consacrați ai Japoniei acelor ani.

Natura acestei cărți transcende, însă, dezbaterile în favoarea sau contra autenticității. Încă de la început, intenția lui Allred a fost de a crea o lucrare literară, nu un tratat academic care să servească cercetărilor istorice. Cartea a fost scrisă pentru a relata trăirile și experiențele unice ale unui om din timpul celui de Al Doilea Război Mondial, unul dintre cele mai marcate evenimente din istorie. Deși au fost întreprinse eforturi riguroase pentru a se verifica spusele lui Kuwahara, unele detalii pot fi în cele din urmă infirmate. Cu toate acestea, nu

¹ Detașamentele kamikaze erau identificate drept „Unități de Forțe Speciale”. Termenul japonez este *tokubetsu kōgeki tai*, care ulterior a fost abreviat ca *tokkōtai* sau *tokkō*.